

FÜLÖPJAKAB KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

6116 Fülöpjakab, Alkotmány u. 1.

HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS SZAKMAI PROGRAMJA

Hatályos: 2019. 12.11-től

Házi segítségnyújtás **szakmai programja**

A házi segítségnyújtás szakmai programja az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 5/A. § rendelkezései alapján az alábbi:

I.A szolgáltatás célja, feladata:

I./1. A szolgáltatás célja

/A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása/

Fülöpjakab Község közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel rendelkező, önmaguk ellátására nem képes személyek számára biztosított alapvető ápolás, gondozás biztosítása, segítségnyújtás az önálló életvitel fenntartásában, veszélyhelyzetek megelőzésében. A szolgáltatás nyújtásának indoka a törvényi kötelezettségen túl az a településünkre is jellemző körülmény, hogy az időskorú (60 év feletti) lakosok aránya fokozatosan emelkedik, és növekszik közöttük az időszakonként vagy állandó jelleggel magukra maradók száma is. Ez utóbbi adódhat abból, hogy a családtagok napközben dolgoznak, és csak hétvégén tudnak több időt tölteni idős hozzátartozóikkal, előfordul, hogy egyedülállóként élte le az életét a segítségre szoruló, vagy távol élnek a hozzátartozók, és adódnak olyan élethelyzetek is, amikor átmenetileg válik valaki képtelenné az önmagáról való gondoskodásra (pl. műtét, betegség utáni lábadozás időszaka). Önkormányzatunk nekik kíván intézményes segítséget nyújtani a szolgáltatás beindításával.

Településünk lakosság száma 2018. december 31-én 1155 fő, a 60 éven felüliek száma 233 fő, az előzetes felmérések alapján az egyidejűleg felmerülő igények száma átlagosan 16 fő körül várható.

I./2. A szolgáltatás feladatai

Szolgáltatási elemek:

- a) Személyi gondozás keretében gondozás és háztartási segítségnyújtás.
- b) Szociális segítség keretében háztartási segítségnyújtás.

Feladatok:

- Segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása az ellátást igénybe vevővel.
- Az orvos előírása szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása (mobilizálás, gyógyszerelés, diéta ellenőrzés)
- Segítségnyújtás a személyi higiénia megtartásában.
- Közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében (különösen bevásárlás, takarítás, mosás, meleg étel biztosítása, fűtés).
- Segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásában.
- Segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőt érintő veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében, a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.
- Részvétel az egyéni és csoportos szabadidős, foglalkoztató és rehabilitációs programok szervezésében.
- Az ellátást igénybe vevő segítése a számára szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban.
- Az ellátást igénybe vevőnek szükség esetén szakrendelőbe, kórházba kísérése.
- Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

I./3. A szakmai program megvalósításának várható következményei:

Nagyobb szociális biztonság, rendszeres kapcsolattartás a magányos, idős, beteg, gyakran mentálisan is sérült emberekkel, ezáltal testi-lelki egészségük megtartásának illetve visszanyerésének elősegítése, szükség esetén annak biztosítása, hogy időben eljussanak a megfelelő egészségügyi intézménybe, ahol szakszerű ellátásban részesülnek.

I./4. A házi segítségnyújtásnak a szociális ellátórendszerben betöltött szerepe, hatása:

Községünk önkormányzatának az anyagi lehetőségekhez mérten kiemelt célja a rászorulóknak segítése. Ennek jegyében működtetünk tanyagondnoki szolgálatot, amely működésének túlnyomó hányadát az idős, beteg, egyedülálló emberek életminőségének, körülményeinek javítására fordítja. A tanyagondnoki szolgálat tevékenységei között eddig is szerepelt a külterületen élő idős emberek segítése (ebédszállítás, bevásárlás, tűzifa behordása, orvoshoz, kórházba –és hazaszállítás, esetenként takarítás, tisztálkodásba besegítés stb.).

A házi segítségnyújtás igénybevételenek lehetővé tételével válik teljessé az alapellátások köre, hiszen így a község belterületén élők is hozzájuthatnak a fenti szolgáltatásokhoz. A három szociális ellátási forma egymás munkáját kiegészítve, erősítve teljesebbé teszi a felmerülő igények kielégítését.

I./5. Más intézményekkel történő együttműködés módja:

A szolgáltatás nyújtása kapcsán az önkormányzat – a Kunszállási Közös Önkormányzati Hivatal Fülöpjakabi Kirendeltsége közreműködésével – az alábbi intézményekkel működik együtt:

- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális- és Gyámhivatala
Engedélyezési eljárás, működés ellenőrzése.
- Egészségügyi és szociális alap-és szakellátást nyújtó intézmények
Tájékoztatás, információk nyújtása és kérése, gondozási terv,(ápolási terv) elkészítése.

I./6. A szolgáltatás megkezdése előtt megtett előkészítések:

1. A szolgáltatás iránti igények felmérése,
2. A szolgáltatás bevezetésének tárgyi, személyi és anyagi feltételeinek felmérése,
3. A szükséges nyomtatványok beszerzése, ún. ügymenet-modell kidolgozása,
4. Engedélyezési eljárás lefolytatása.

II./1. Ellátottak köre

- Azok az időskorú személyek, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak

Az ellátásba bevonni tervezett személyek többsége ebbe a kategóriába tartozik. Fenti helyzet kialakulása az alábbi okokra vezethető vissza:

- az idős korrallal együtt járó gyengeség, mozgás és helyváltoztatás megnehezülése
- a házastárs elhalálása, magányosság
- a családtagok távol élnek, munkabeosztásuk nem teszi lehetővé a rendszeres segítségnyújtást, vagy közömbösek

- Azok a pszichiátriai betegek, fogyatékos személyek, valamint szenvedélybetegek, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek.

Településünkön kevés ilyen ellátást igénylő van, de pl. alkoholfüggőség miatt, ami pszichés problémákat is okoz, várhatóan lesz gondozottunk.

- Azok az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyek, akik ezt az ellátási formát igénylik, illetve bentlakásos intézményi elhelyezésre várnak.

Ebbe a kategóriába tartoznak azok az ellátottaink, akik súlyos, gyógyíthatatlan betegség miatt korlátozottak mozgásukban, a mindennapi teendők ellátásában, segédeszköz igénybe vétele nélkül nem képesek helyváltoztatásra, kezüket nem tudják megfelelően használni, illetve a látásuk gyengesége akadályozza őket életvitelük fenntartásában.

- Azok a személyek, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

Egy-egy súlyos műtét vagy baleset után lábadozó, az önellátást „újratanuló” ellátottal is számolunk jelen szakmai programban.

Fontos megjegyezni, hogy a fenti körülmények az esetek többségében nem egymagukban, hanem halmozottan jelentkeznek, ezáltal a segítségnyújtás még nélkülözhetetlenebbé válik.

II./2. Ellátottak demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei:

Az ellátottak általánosságban:

- a) életkor szerint: 60 év alatt
60-70 év közötti
70 év feletti
- b) családi állapotuk szerint: egyedülálló
családban él
- c) lakáskörülmények szerint: komfort nélküli lakásban élő
komfortos lakásban élő
összkomfortos lakásban élő
- d) egészségi állapot szerint: önellátásra nem vagy alig képes
önellátásra segítséggel képes
- e) ellátási szükséglet szerint: háztartás vezetésébe besegítést igényel
/ezen felül/tisztálkodásban, öltözködésben segítség
mentális gondozás
ápolási feladatok ellátása

III. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

A házi segítségnyújtás feladatait 1 fő szociális ápoló és gondozó végzettségű személy, kerékpárral, illetve távolabbi tanyán élő ellátott esetén a tanyagondnoki autóval való szállítás igénybevételel látja el Fülöpjakab község közigazgatási területén. A gondozónő a községben kialakított egy gondozási körzetben végzi feladatait, a Hivatal nyitvatartási idejében. A gondozónő a Hivatalban (Fülöpjakab, Alkotmány u. 1. érhető el.

A házi segítségnyújtás gyakorisága igény és rászorultság alapján mindennapos vagy időszakos, módját, formáját és gyakoriságát a gondozónő és a polgármester az egyéni gondozási tervben foglaltak figyelembevételével határozza meg.

Rendszeres teendők: étkezésben segítségnyújtás, takarítás, mosás, vasalás, bevásárlás, személyi higiéné biztosítása, öltöztetés, ápolási feladatok, mobilizálás, téli időszakban fűtésben segédkezés, gyógyszerelés felügyelete, diéta ellenőrzése, pszichés gondozás, segítség a napi tevékenységek ellátásában, környezettel való kapcsolattartás elősegítése.

Eseti feladatok: szükség esetén szakrendelőbe, kórházba kísérés, vérnyomásmérés, kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésének segítése és használatának betanítása, gyógyszer felírása, kiváltása, szociális ügyintézés – segélyek, hivatalos ügyek intézésének szervezése, ház körüli teendők elvégzése.

A gondozónő a házi segítségnyújtás során együttműködik a háziorvosi szolgálattal, a körzeti védőnővel, a kórházi szociális munkással, valamint egyéb egészségügyi ellátást vagy személyes gondoskodást nyújtó szociális intézménnyel, továbbá a tanyagondnoki szolgálattal.

Nem részesíthető házi segítségnyújtásban az a személy, aki fertőző beteg, illetve veszélyeztető állapotú elmebeteg.

IV. Az ellátás igénybevétele módja

1. Kérelem

A házi segítségnyújtás az igénybe vevők számára önkéntes, melyet a 9/1999. (XI.24.) SZCSM rendelet 1. számú melléklete szerinti kérelemmel lehet igénybe venni.

A házi segítségnyújtást igénybe venni kívánók jelzéssel élhetnek a házi segítségnyújtást végző gondozónőnél, a tanyagondnoknál, vagy közvetlenül a Hivatalban. Jelzéssel élhet még az igénybevevő hozzátartozója, ismerőse, háziorvos, védőnő.

2. Gondozási szükséglet vizsgálata

A szolgáltatás iránti kérelem alapján a polgármester kezdeményezi az illetékes szakértői bizottságnál ennek elvégzését. A szakértői bizottság kötelező érvényű szakvéleményt ad a napi gondozási szükséglet mértékéről.

A gondozási szükséglet vizsgálatának kötelezettsége alól két esetben lehet kivétel:

- ha a gondozási szükségletet idősotthoni elhelyezés céljából már vizsgálta az ORSZI, de szakvéleménye alapján a gondozási szükséglet nem haladja meg a napi 4 órát, ez a szakvélemény a házi segítségnyújtás igénylése során felhasználható

- ha az igénylő egészségi állapota vagy személyes körülményei a szolgáltatás átmeneti jellegű vagy halaszthatatlan biztosítását teszik szükségessé, a házi segítségnyújtás a polgármester döntése alapján legfeljebb 3 hónapos időtartamra a gondozási szükséglet vizsgálata nélkül is nyújtható.

Ha a szakértői bizottság véleménye alapján a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, az igénylőt tájékoztatni kell az idősotthoni elhelyezés lehetőségéről.

3. Egyszerűsített előgondozás

A szociális gondozó a háziorvossal együttműködve egyszerűsített előgondozást végez az ellátást igénylő szociális, fizikai és egészségi állapotáról. Ennek során a helyszínen tájékozódik az ellátást igénylő életkörülményeiről, szociális helyzetéről, egészségi állapotáról, és mérlegeli, hogy a szolgáltatás megfelel-e az igénybe vevő állapotának, szükségletének.

4. Értesítés

A kérelem elbírálása a polgármester hatásköre, melyet követően az igénylőt értesíteni kell.

5. Megállapodás

A polgármester és az ellátott vagy törvényes képviselője között létrejött megállapodás rögzíti

- az ellátást igénybe vevő adatait
- az ellátást igénybe vevő, tartásra kötelezett személy, hozzátartozó adatait, elérhetőségét
- a szolgáltatás formáját, idejét, helyét
- a gondozási tevékenység tartalmát
- az ellátást igénybe vevő által igényelt gondozás idejét
- az ellátást igénylő által fizetendő gondozási óradíj összegét
- panaszjog gyakorlásának feltételeit
- az ellátás megszüntetésének eseteit és módját

V. A házi segítségnyújtást végző és az igénybe vevő közötti kapcsolattartás módja

A kapcsolattartás személyesen az ellátást igénybevevőnél, illetve telefonon történik az igénybevevő és a szolgáltatást végző gondozónő között. A gondozónő egyéb esetekben a Hivatalban érhető el.

VI. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja:

Helyben szokásos módon a községi hirdetőtáblán való kihirdetéssel, a helyi újságon (Fülöpkei Hírvivő) keresztül, valamint helyi rendezvényeken, közmeghallgatás, falu fórum szervezésével.

Továbbá személyesen a gondozónő, a tanyagondnokok, a polgármester, a képviselők és a hivatal dolgozói útján.

VII. Az ellátottak és a házi segítségnyújtást végző gondozónő jogaival kapcsolatos szabályok

VI./1 Az ellátottak jogainak védelme

A házi segítségnyújtás biztosítása során tekintettel kell lenni az ellátottak szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára, valamint egyéni szükségleteire, speciális állapotára.

Az egyenlő bánásmód követelményét be kell tartani a segítségnyújtás során.

Tilos a hátrányos megkülönböztetés az ellátott neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai vagy más véleménye, kora, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, fogyatékosága, születési vagy egyéb helyzete miatt.

A szociális szolgáltatás biztosításakor minden körülmények között tiszteletben kell tartani az ellátott alkotmányos jogait, különösen az élethez, emberi méltósághoz, testi épséghez, és a testi-lelki egészséghez való jogait.

Az ellátottat megilleti továbbá a személyes adatok és a magánélet védelme.

Az ellátott jövedelmi helyzetét csak a törvényben/kormányrendeletben meghatározott esetekben és feltételekkel lehet vizsgálni.

Az ellátott jogi képviselő a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapszolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában. Jogsérelem, érdeksérelem esetén az ellátott panaszt tehet a polgármesternél. A polgármester tájékoztatja az ellátottakat az ellátott jogi képviselő által nyújtható segítségadás lehetőségéről, valamint elérhetőségéről.

VI.2.A gondozónő jogainak védelme:

A házi segítségnyújtást végző személy részére a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülés biztosítása, emberi méltóságának és személyiségi jogainak tiszteletben tartása, munkájának elismerése, valamint megfelelő munkavégzési körülmények biztosítása.

Fülöpjakab, 2019.12.10.

Bodor Sándor sk.
polgármester

Záradék:

A Házi segítségnyújtás Szakmai programját Fülöpjakab Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 2019. december 10-én tartott ülésén a /2019.(XII.10.) ÖH.sz. határozatával fogadta el.

Fülöpjakab, 2019.

Heródekné Szász Ágota
jegyző

